

ŽYMIŲ ŽMONIŲ, ISTORINIŲ DATŲ, ĮVYKIŲ ĮAMŽINIMO IR GATVIŲ PAVADINIMŲ SUTEIKIMO KOMISIJOS POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2016 m. vasario 24 d. Nr. (20.4.)-TAR1-18
Klaipėda

Posėdis įvyko 2016 m. vasario 11 d. 14 val.

Posėdžio pirmininkas Vytautas Čepas.

Posėdžio sekretorė Raimonda Mažonienė.

Dalyvavo: Zita Genienė, Eugenija Krasauskienė, Birutė Radavičienė, Silva Pocytė, Vygantas Vareikis (su pirmininku 6 iš 9 komisijos narių).

Posėdžio svečiai: Aleksas Bagdonavičius, Klaipėdos jaunimo centro direktorius, Virginija Kazakauskienė, Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Ugdymo ir kultūros departamento Švietimo skyriaus vedėjo pavaduotoja, Vida Bubliauskienė, Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Ugdymo ir kultūros departamento Švietimo skyriaus vyriausioji specialistė, Petras Šmitas, Mažosios Lietuvos reikalų tarybos Klaipėdos skyriaus pirmininkas, Jonas Lukšas, Mažosios Lietuvos reikalų tarybos Klaipėdos skyriaus atsakingasis sekretorius, Rana Mammadova, Klaipėdos regiono azerbaidžaniečių draugijos „Azeris“ narė, Narūnas Lendraitis, Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Ugdymo ir kultūros departamento Kultūros skyriaus vedėjas.

DARBOTVARKĖ:

1. Dėl karalienės Luizės vardo suteikimo Klaipėdos jaunimo centrui.
2. Dėl Mažosios Lietuvos reikalų tarybos Klaipėdos krašto skyriaus pastabos dėl klaidos, įvardijant Joną Žilių-Jonilą 1-uju Klaipėdos krašto gubernatoriumi.
3. Dėl Klaipėdos regiono azerbaidžaniečių draugijos „Azeris“ prašymo pastatyti skulptūrą.
4. Dėl Danės skvero projekto.

1. SVARSTYTA. Karalienės Luizės vardo suteikimo Klaipėdos jaunimo centrui klausimas. Pranešėja V. Kazakauskienė informavo, kad Švietimo skyrius rengia savivaldybės tarybos sprendimo projektą dėl karalienės Luizės vardo suteikimo Klaipėdos jaunimo centrui.

A. Bagdonavičius papasakojo, kad Klaipėdoje Karalienės Luizės vardu yra pavadinta aula Klaipėdos universitete, bus pakabinta atminimo lenta, skirta Karališkosios Luizės vardo gimnazijai įamžinti ir dabar rengiamasi Klaipėdos jaunimo centrą pavadinti karalienės Luizės vardu. Informavo, kad Klaipėdos jaunimo centro tarybos 2016-01-07 posėdyje buvo pritarta pakeisti pavadinimą.

S. Pocytė pasidžiaugė, kad ir pavėluotai, tačiau labai tikslingai ketinama sugrąžinti istorinį teisingumą mūsų mieste.

V. Čepas pastebėjo, kad, suteikus šį vardą Jaunimo centrui, Klaipėdai bus tik geriau.

P. Šmitas priminė, kad dar sovietiniais metais, šiame pastate veikusi mokykla neoficialiai buvo vadinama Luizės vardu.

NUTARTA. Pritarti Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Ugdymo ir kultūros departamento Švietimo skyriaus ir Klaipėdos jaunimo centro prašymams suteikti Klaipėdos jaunimo centrui karalienės Luizės vardą.

Nutarimas priimtas bendru sutarimu.

2. SVARSTYTA. Mažosios Lietuvos reikalų tarybos Klaipėdos krašto skyriaus pastabos dėl klaidos, įvardijant Joną Žilių-Jonilą 1-uju Klaipėdos krašto gubernatoriumi, klausimas.

Pranešėjas P. Šmitas informavo, kad 2016-01-22 dienraštyje „Klaipėda“ perskaitė Mildos Skirutytės straipsnį, kuriame rašoma, kad Medelyno kvartale numatytiems gatvėms siūloma suteikti Klaipėdai nusipelnusių žmonių vardus. Vieną pavadinti 1923 m. *Klaipėdos krašto sukilimo vadovo* (?) Ernesto Galvanausko vardu, kitą – pirmojo (?) Klaipėdos krašto gubernatoriaus (1924–1925 m.) Jono Žiliaus-Jonilos vardu.

Pažymėjo, kad tai grubi klaida, kadangi 1923 m. Klaipėdos krašto sukilimo vadas buvo Jonas Budrys-Polovinskas, kuris buvo ir pirmasis Klaipėdos krašto gubernatorius (1924–1925 m.). J. Žilius-Jonila buvo antrasis Klaipėdos krašto gubernatorius (1925–1926 m.).

Pristatė istorinę medžiagą ir šaltinius apie Joną Žilių-Jonilą ir Joną Budrį-Polovinską.

P. Šmitas paprašė patikslinti informaciją, susijusią su gatvių pavadinimų suteikimu.

V. Vareikis pastebėjo, kad prašyti patikslinti informaciją reikėtų kreiptis į dienraščio „Klaipėda“ redakciją ir straipsnio autorę M. Skirutytę, kadangi komisija tokios informacijos viešai neskelbė, o tik pasiūlė Klaipėdos miesto savivaldybės tarybai suteikti gatvėms įžymių asmenybių vardus.

S. Pocyte pastebėjo, kad svarstant atminimo lentos tekstą E. Galvanauskui, buvo kruopščiai atrenkama informacija, kuri bus įrašyta atminimo lentoje.

R. Mažonienė pasiūlė persiųsti komisijos posėdžių protokolo projektus komisijos nariams, kad įrašytų pastabas ar patikslintų klaidas.

V. Čepas padėkojo už pastebėtas klaidas ir suteiktą informaciją.

NUTARTA. Atsižvelgti į informaciją.

Nutarimas priimtas bendru sutarimu.

3. SVARSTYTA. Klaipėdos regiono azerbaidžaniečių draugijos „Azeris“ prašymo pastatyti skulptūrą klausimas.

Pranešėja R. Mammadova pristatė Klaipėdos regiono azerbaidžaniečių draugijos „Azeris“ prašymą leisti pastatyti skulptūrą, kuri būtų skirta atminti Chodžali miesto Karabacho regione tragedijai, Skulptūrų parke. Supažindino su skulptoriaus Mindaugo Jončio skulptūrų eskiziniais pasiūlymais. Papasakojo, kad ši skulptūra skirta žuvusiems 1992 m. vasario 26 d. Chodžali mieste atminti. Informavo, kad šiai tragedijai atminti pastatyti 7 paminklai įvairiuose Europos šalių miestuose: Izmite Turkijoje, Meksike Meksikoje, Baku Azerbaidžane, Berlyne Vokietijoje, Hagoje Olandijoje, Ankaroje Turkijoje, Sarajeve Bosnijoje ir Hercegovinoje. Pažymėjo, kad šio atminimo ženkle atsiradimas Klaipėdoje padėtų azerbaidžaniečių vaikams ir jaunimui gerbti savo tautos istoriją, kultūrą, kartu skatintų gerbti ir Lietuvos kultūrą bei istoriją, kadangi gerbti kitos tautos kultūrą gali tik tas, kuris pažįsta savo tautos kultūrą.

S. Pocyte pritarė azerbaidžaniečių bendruomenės prašymui, nes mieste yra daug bendruomenių ir kiekviena iš jų turi teisę į savo tautos istorinių faktų įamžinimą.

B. Radavičienė susilaukė, teigdama, kad spręsti turėtų istorikai ir politologai.

Z. Genienė pažymėjo, kad svarbu visai miesto bendruomenei susipažinti su kitų tautų istorija. Pritarė azerbaidžaniečių prašymui.

E. Krasauskienė pasiūlė viešą svarstymą.

V. Vareikis pastebėjo, kad paminklai Chodžali miesto tragedijai atminti jau pastatyti daugelyje Europos šalių miestų. Pritarė, kad visos miesto bendruomenės turi teisę įamžinti savo istorijos svarbius įvykius.

V. Čepas pažymėjo, kad komisija negali atmesti azerbaidžaniečių bendruomenės teisėto reikalavimo. Priminė, kad komisija leido armėnų bendruomenei pastatyti savo istorinį ženklą. Tokie ženklai tampa traukos centru. Tačiau reikėtų žiūrėti, kad azerbaidžaniečių skulptūra būtų pastatyta toliau nuo armėnų skulptūros, kad nekiršintų tautų.

J. Lukšas priminė, kad armėnų skulptūra buvo pastatyta turkų invazijai prieš kelis šimtus metų atminti, kai didelė dalis armėnų žemių buvo atplėšta, tarp jų ir Ararato kalnas. Pažymėjo, kad negalima drausti azerbaidžaniečiams statyti savo atminimo ženkle istorinei tragedijai atminti, nors ši kartą jos kaltininkai – armėnų tuometinė valstybė.

V. Čepas pasiūlė balsuoti: kas už tai, kad būtų pritarta Klaipėdos regiono azerbaidžaniečių draugijos „Azeris“ prašymui pastatyti skulptūrą Chodžali tragedijai atminti.

BALSUOTA: 6 – už, vienbalsiai.

NUTARTA:

1. Pritarti Klaipėdos regiono azerbaidžaniečių draugijos „Azeris“ prašymui pastatyti skulptūrą Chodžali miesto tragedijai atminti.

Balsuota: 6 – už, vienbalsiai.

2. Rekomenduoti Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Ugdymo ir kultūros departamento Kultūros skyriui rengti savivaldybės tarybos sprendimo projektą dėl azerbaidžaniečių Chodžali miesto Karabacho regione tragedijos atminimo įamžinimo Klaipėdoje.

4. SVARSTYTA. Danės skvero projekto klausimas.

Pranešėjas N. Lendraitis informavo, kad Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos sudaryta darbo grupė Lietuvos valstybės atkūrimo 100-mečio programai parengti nutarė bendradarbiauti su Lietuvos architektų sąjungos Klaipėdos apskrities organizacija (toliau – LASKAO), kad ši parengtų Lietuvos Respublikos 100-mečio įprasminimo idėjų konkurso nuostatus, formuojant erdvę Danės upės skvere.

LASKAO pateikė projektą „Lietuvos Respublikos 100-mečio įprasminimo Klaipėdoje idėjų konkurso nuostatai“ (pridedama).

N. Lendraitis paprašė komisijos narių susipažinti su nuostatų projektu ir pateikti pastabas bei pasiūlymus.

NUTARTA:

1. Kultūros skyrius el. paštu išsiųs komisijos nariams Lietuvos architektų sąjungos Klaipėdos apskrities organizacija projektą „Lietuvos Respublikos 100-mečio įprasminimo Klaipėdoje idėjų konkurso nuostatai“.

2. Komisijos nariai pastabas ir pasiūlymus dėl nuostatų projekto pateiks el. paštu narunas.lendraitis@klaipeda.lt.

Nutarimas priimtas bendru sutarimu.

Posėdis baigėsi 16 val.

Posėdžio pirmininkas

Vytautas Čepas

Posėdžio sekretorė

Raimonda Mažonienė